

Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a Morariloru Nr. 13.

Arterile nefrancate nu se voru
primi decâtu numai de la corespun-
dinti regulari ai „Federatiunii“
Articlii tramiai si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre sase lune . . . 6 fl. „ „
Pre annu intregu . . . 12 fl. „ „

Pentru Romanii:
pre an. intregu 40 Lei n. = 16 fl. v. a.
„ 6 lune 20 „ = 8 „ „
„ 3 — 10 „ = 4 „ „

Pentru insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiecare care publicati-
une separatu. In Loculu deschis
20 cr. de linia
Unu esemplariu costă 10 cr.

Sciri elect. partec. ale „Feder.“

Data in Oradea-mare in 19 mart. la 6 ore 30 min. d. am.
Sosita in Pest'a „ 19 „ „ 6 „ 55 „ „
Sosita la Redactiune „ 19 „ „ 8 1/2 „ —

Ionescu s'a alesu de deputatu in Be- tusiu. Intre romani însufflîre mare.

Data in Oradea-mare in 19 mart. la 7 ore 20 min. d. am.
Sosita in Pest'a „ 19 „ „ 7 „ 55 „ „
La Redactiune „ 19 „ „ 8 1/2 „ —

**Invingere glorioasă, triumfu indoitu: la
Ceic'a Alesandru Romann, la Beiusiu
Demitru Ionescu, alesi deputati. Insufflî-
tire immensa, poporul entusiasmatu, si
Romanu la Beiusiu, unde e jubilaru generale.
Sê traesca bravii alegatori, sê traesca na-
tiunea!**

Alu II procesu de presa alu Feder.“

Pest'a, 18 m. 1869.

Asta-di se petrată inaintea curtii juratiloru
d'in Pest'a procesulu de presa intentatu contr'a re-
dactorului acestui diariu prin actulu de acusatune
publicatu in nr. 25. alu „Fed.“ Coincidingi'a terminu-
lui de pertratate cu terminulu defiptu pentru alege-
rea de deputatu in cerculu Ceic'a in comitatulu Bi-
hariei, unde redactorulu trebui a se duce pentru a
corespunde dorintiei cercului, ce avu onôrea a lu
representa in sesiunea dietei trecute; apoi pleoaru
procurorului generalu Carolu Ráth, carele departan-
du-se de la bas'a actului sêu de acusatune, aberâ in-
vu atâtu-a, in câtu fece respunditoriu pe redacto-
rulu dusu in cerculu sêu de alegere de totu ce au
aparutu in colónele „Federatiunii“ si ce n'au fostu
dupa gustulu domniloru de la putere, ba uitandu-si
de chiamarea sa ca representante alu legii d. procu-
roru se dimise la insultele cele mai abominabili con-
tra intielegintiei romane, tote aceste-a dovedescu,
câ asiê aveâ sê se faca, precum s'a facutu, câ re-
sultatulu n'aveâ sê fia altulu, de câtu acel'a, care s'a
facutu cunoscutu in nrulu trecut. — Dar' sê lasâ-
mu sê urmeze decursulu pertratârii, si d'in vorbele
loru i veti cunósce pre ei.

Pertratata se incepù la 10 ore a. m. Pre ban-
cele juratiloru erâ: baronu D. Eötvös, Paulu Os-
vald, Sebastianu Mittermayer, Stefanu Capdebo, An-
tonu Wimmer, Andreiu Prohaszka, Augustu Kölber,
conte Ales. Károlyi, Bela Szabó, Lad. Grubiczi,
Antoniu Rémi, Michailu Kolosváry; suplinti sunt:
Carolus Schindler si dr. Ionu Hegedüs. — Presiedin-
tele tribunalului este Nyeviczkey.

Aperatoriulu acusatului advocatulu Eleöd aré-
ta caus'a absintiei acusatului; care se iâ spre sciintia.
Juratii si intrepotele punu juramentulu; apoi
se cetesce actulu de acusatune, care este cunoscutu
cetitoriloru acestui diurnal.

Dupa aceea la dorint'a procurorului generalu
se cetesce textulu pronunciamentului d'in
Blasiu si articlii incriminati in traducere unguresca
autentica (daca socotiti dvóstra câ este autentica tra-
ducerea si atunci candu cuventulu „ecuitate“ se
traduse cu unguresculu „illetőség“ = „compe-
tintia“ ce'a ce d'in partea intepretului se si
aprobâ.)

Aperatoriulu cere cetirea protocolului de inve-
stigatiune si dupa aceea ascultarea marturiloru. Pro-
tocolulu se cetesce, apoi se chiama Augustu Horsia
si Ionu Porutiu, cari depunu juramentulu ca mar-
turi. Celu d'antâiu cere ca sê fia ascultat in limb'a
sa materna, pentru ca sê pota raspunde câtu mai pre-
cis. Interpretele cêrca a-i pune intrebâri facute de
presiedintele tribunalului, inse vedindu tribunalulu,
câ cu interpretele care si-lu adusesse nu o pote scote
la cale, recercâ pe marturu sê binevoiesca a respun-
de unguresce. Marturulu aretâ, câ pre tempulu apa-
rerii articliiloru incriminati, anume de la 10 augustu
pana la 15 octobre an. tr. redactorulu acusatulu n'a
fostu in Pest'a, câ articlii incriminati nu i-a scrisu
d'insulu, si câ pre calea sa este gat'a a numi pre au-
torulu articliiloru incriminati. Procurorulu generalu
amintesce ce-va despre Miercurea, éra marturulu

i raspunde câ acést'a nu se tiene de lucru. Absinti'a
redactorului, pre tempulu aparerei articliiloru inci-
minati, se constata si prin marturulu alu doilea; apoi
se radica procurorulu Ráth si desvolta urmatori'a
acusa:

Domniloru jurati!

Pentru lamurirea deplina si pentru o adeverata apre-
tiare a faptei penibile, comise de acusatulu, afu de lipsa a pre-
mite câte-va desluciri mai de aproape despre pronunciamen-
tulu d'in Blasiu, amintitu in actulu de acusatune.

Prin cuprinsulu numitului pronunciamentu care autorii
lui au decisu a-lu publicâ si prin diurnale, s'a comisu una
agitatiune penibile in mai multe direptiuni.

Inainte de tóte dara voui lamuri calitatea penibile si pe-
riculósa a pronunciamentului.

Dloru jurati! Autorii pronunciamentului, cari se nu-
mescu intielegint'a romana adunata in Blasiu, cu emiterea
acestui pronunciamentu, pasiescu directu si resolutu contr'a
Uniunii Ungariei si a Transilvaniei.

Acesti dni dîcu, câ ei, dupa ce s'au adunatu la serba-
rea d'in 15 maiu, aniversari'a cunoscutei adunâri poporali
de la Blasiu d'in 1848, n'au potutu lasâ neintrebuintata bun'a
ocasiune d'a improvisâ o adupare; pentru aceea dupa finirea
serbatorii s'au si intrunitu pentru ca sê se consulte despre
presint'a pusetiune politica a natiunii romane si despre me-
diulócele prin cari s'ar' potè delaturâ causele nemultiemirii,
care domnesce la natiunea romana d'in Transilvani'a si se
manifesta pre tota diu'a in tote pârtile tieriei. Pre bas'a ace-
storu motive presuntive se si tienù adunarea sêu consulta-
rea alu carei resultatulu fu pronunciamentulu memoratu.

Acestu pronunciamentu, care vi s'a cetitu in traducere
autentica, n'are a se considera câ si candu n'ar' fi altu-ce-va
decâtu unu credeu politicu privatulu alu urditoriloru lui.

Elu este cu multu mai multu si mai momentosu decâtu
unu asemenea credeu.

Trebue sê considerâmu adeca, câ pronunciamentulu s'a
emisu d'in una siedintia formale si d'in partea intielegintiei
care a partecipatu la acea siedintia.

Pronunciamentulu apare dara ca si cum ar' fi una de-
chiaratiune a unui conventu natiunale indreptatitu, con-
chiamatu spre acestu scopu.

Acést'a, dloru, este una impregiurare forte momentosa,
forte insemnata; binevoiti numai a ve aduce aminte de una
asemenea procedura d'in 1848 si de tristecele eveneminte d'in
Transilvani'a de la 1848.

Dar' sê considerâmu mai de aproape cuprinsulu pronun-
ciamentului. Acei Domni si concetatiuni romani, cari vorbe-
scu prin acést'a proclamatiune, afirma, si acést'a ca fapta ade-
verata, câ prin uniune natiunea romana d'in Transilvani'a,
limb'a si religiunea ei suht periclitata, si câ acést'a ar' fi cau-
s'a marei nemultiemirii a natiunii romane, ce se manifesta pre
totu-indinea.

Acesta presupunere, care cei adunati o memoréza in
introductiune ca motivu si justificare, este, dloru jurati, una in-
sinuatiune pre câtu de insielatoria pre atâ-
tu de reutatosu; pentrucâ totu omulu scie, si io n'amu
trebuintia sê ilustreza lucrulu mai de aproape, câ limb'a si re-
legiunea romana neci-decâtu nu sunt periclitata prin uniune
anume: pre bas'a legiloru fundamentali privitoriu la uniune,
pre bas'a deplinei indreptatiri egali, si in specie ce se atinge
de confessiuni, inca prin alu IX. articlu de lege, adusu in
Clusiu 1848 asemenea s'a prochiamatu deplin'a indreptatire
egale.

De almintrelea dloru, acea nemultiemire mare si ge-
nerale, care dupa afirmatiunea celoru adunati domnesce
la romanii d'in Transilvani'a pentru uniune, nu esiste, si in
totu casulu este una esageratiune. Nemultiemire domnesce,
da, la autorii pronunciamentului si la câti-va
fantasti cari viséza despre una Daco-Roma-
nia mare, cari in parte au portatu asemenea
rolu inca in 1848 — atunci in soldulu reac-
tiunii, — ér' acum demunstréza prin aceea, câ cuprin-
si de una anumita mania si orbiti de una ura
nemotivata contr'a unguiloru, si-ferescu princi-
piele si simtiemintele de tota obiectivitatea si intarita
continuu contr'a natiunii unguresce pre popo-
rulu romanu celu probu, iubitoriu de pace si bravu, cu care
ungurulu inca in 1848 si-a impartitu tote drepturile.

Ci sê mergemu mai departe. Barbatii pronunciamentu-
lui, basendu-se pre premisele acum desavuate — pentru ca
natiunea romana ajunsa la marginea unui abisu, si patri'a
Romaniloru — Transilvani'a — sê fia mantuita, si pen-
trucâ almintrelea natiunea romana nu pote fi multicmita —
dechiara sêu mai multu pretindu urmatorielle:

a ntâiu: restaurarea deplinei autonomii a Transilvan-
niei pre bas'a diplomei leopoldine si a santiunii pragmatice;
a dou'a: restituirea legiloru aduse in diet'a de la Sabliu
in 1864, anumitu a acoloru legi, prin cari se inarticuléza
natiunea romana si se garantéza natiunalitatea si relegiu-
nea ei;

a treia: redeschiderea dietei Transilvaniei.

Dloru jurati! Postulatele astu-felu formulate de autorii
pronunciamentului sunt una negatiune directa a
uniunii indeplinite intre Ungari'a si Transilvani'a si
unu atacu contra acestei uniuni.

Despre legalitatea uniunii, credu eu, nu mai pote finici
una indoieia.

Noi scimu cu totii, si o sciu si acei-a, cari au facutu pro-
nunciamentulu, câ Uniunea Ungariei cu Transilvani'a s'a de-
cretatu solemnelu atâtu de diet'a legale a Ungariei câtu si de
ceea a Transilvaniei, si câ conclusulu acestu-a s'a sanctiunatu
inca in 1848 de regele incoronatu Ferdinandu V., si estu-
modu s'a radica tu la valoarea de lege.

Uniunea s'a decretatu prin VII. articulu de lege alu
dietei d'in Posionu de la 1848, si prin I. art. de lege alu die-
tei d'in Clusiu de la 1848, si legile aceste se sustienu in de-
plin'a loru valoare prin II. art. de lege alu dietei d'in 1867.

Mai incolo o scie fie-cine, câ diet'a clusiana numai amenata
prin autografulu preanaltu de la 25. diecemvre 1865, invin-
gundu principiulu continuitâti de dreptu, formandu-se gu-
vernulu ungurescu respunditoriu si incoronandu-se majesta-
tea sa regele, s'a disolviu definitivu, si totu atunci s'au nulifi-
catu si conclusele adunârii de la Sabliu d'in 1867. In
rescriptulu regescu emisu in caus'a acést'a si prove-
diutu cu contrasignatur'a ministeriala, s'a decretatu, câ
staverirea detaiuriloru ulterioari ale uniunii legale, precum
si deslegarea legala a cestiuniloru relative la tóte afacerile
interne ale Transilvaniei, au a se resolve numai de legelativ'a
intr'unita si comuna d'in Pest'a, ce, precum se scia, s'a si in-
templatu prin 43 art. de lege d'in 1868.

Afara de articlii aci memorati, cari ataca legalitatea si
valoarea uniunii, mai contine pronunciamentulu unu pasu, in
care autorii pronunciamentului dechiara cu deosebire, câ ei
adunarea dietei d'in Pest'a nu o tienu indereptatita de a
creâ legi valide pentru Transilvani'a, si anume ei
nu recunoscu câ transilvanienii, carii iêu parte la numita adu-
nare, ar' fi reprezentantii legali ai acestei tierie.

(Va urmâ.)

Dechiaratiune

In 11. a. l. c. representatiunea comunala d'in
opidulu Zlatna sub presidiulu D. Jud. de cercu
findu chiamata a alege 2 individi ca alegatori de de-
putatu la redeschidendi'a dietei d'in Pest'a, fusei si
eu norocosu a fi alesu unulu d'in cei doi alegatori;
deci nepotendu primu acea missiune, pentru aflarea
causei, indreptu de asta data pe alegatori mei la espres-
siunile unui romanu d'in invecinat'a comuna Galati
carele totu cu asta ocasiune respunse dlui Jude de
cercu: „la ce sê mai alegemu deputatu la dietea, câ-
ce de vr'o trei ani vedemu ce bine ne-au facutu;
candu ar' fi aici in tier'a nóstra, cu totu sufletulu!“
— acést'a sciu ca n'a dis'o d'in informatiunea nime-
nui ci chiaru d'in propriulu indemn, nefindu intie-
legintu.

Dîcu, ca sê nu fiu ingratu, multiemescu frati-
loru alegatori magiari pentru incredere si le multie-
miam mai multu deca me alegeau in 1863, o dîcu
fratiloru magiari, pentru ca sê nu i magulésca cre-
dinti'a câ dóra romanii d'in acestu opidu ar' fi luat
parte activa la aceea alegere câ ci ei pana la unulu
si-sciu pretiu interesele loru natiunali.

Zlatna, 16 martiu 1869.

Georgiu Damianu
Parocu gr. or.

De la conferinti'a Intielegintiei Romane d'in Miercurea.

Ca adausu la raportulu publicatu in nr. 26,
27 si 28, mai impartesimu urmatorielle insciintâri a
le raportoriulu nostru:

„Inchiandu-se siedinti'a I. sal'a de conferinti'a se
strafomâ pentru a da locu unui banchetu stralucitu
la care luara parte mai toti membrii conferintiiei.
Abiè trecura câte-va mominte dupa ce se asediara
ospetii la mesa si Miercurea erâ tota illuminata, unu
frumosu conductu de facie innaintâ pe strad'a prin-
cipale si se oprî d'inaintea resiedintiei dlui Macela-
riu. Junimea romana, ce acursesse mai cu sama de

la Sabliu chiama pre presedintele conferintei, dlu Macelariu ese pre balconu si este salutatu d'in partea Junimei prin unu frumosu discursu, rostitu de d. Nic. Densusianu, juristu in IV anu la acad. d'in Sabliu. Dlu Macelariu multiesce Junimei si-si inchia respunsulu cu urâri pentru M. Sa Marele Principe alu Transilvaniei. Junimea vre sê vedea pre dlu Axentie; dlu Axentie i se infatisiea si la eschiamârile de bucuria a le Junimei respunde: „Sê traiti si voi si sê me intrecesi pre mine!“ — Urârile inchiate pre strada se continua in sala. Toastele incepu a curge, bucuria pentru rezultatulu conferintei se dovedesce nemarginita.

Primulu toastu rostitu cu elocintia lu-portâ dlu Branu de Lemeni in onorea dlui conchiamatoriu alu conferintei E. Macelariu. Dlu Macelariu respundendu radică pocalulu in onorea inteligintiei romane, care nu si pregetâ a se infatisia la acêsta conferintia. Totu d. Macelariu toastâ in onorea comitetelor natiunali d'in Timisior'a, Neoplant'a si Becichereculu-mare; era dlu Branu de Lemeni luâ cuventulu a dou'a ora pentru Junimea romana d'in Pest'a, represintata la conferintia prin d. Aug. Horia, carele multieml in numele Junimei inchinandu in sanetatea barbatiloru cari conduc naea natiunei. D. parocu Pet. Vlassa portâ unu toastu in on. dd. red. ai diuarielor „Albin'a“, „Federatiunea si „Gaz. Trans.“ — Acesta comunicare de sentiminte se continuâ pana câtra 12 ore. Se radicara toaste pentru barbatii de la 1848, d'entre cari mai multi erau de fatia, pentru diverse idee sublime si salutare, si ce'a ce n'asiu vrê sê uitu neci de cum: pentru strinsa unire a Romaniloru in cause natiunali, pentru delaturarea reului celui mai mare, ce rode la radecin'a esistintiei nostre natiunali, intielegu pentru delataraarea confessiunalismulu i funestiu, pentru carea vorbira dd. Hanni'a si Dr. Ratiu spre multiemirea si placerea toturoru ospetiloru.

— Inchiaandu-se siedinti'a II membrii conf. se asediara era la mes'a ospitale a dlui Macelariu. — Toastele de ser'a se continua. Mi-pare rêu câ nu potiu amintî de tote. Trebuie inse sê amintescu de toastulu dlui Hanni'a, portatu in onorea dlui Hosszu, carele respundendu dîse „câ nice odata n'a fostu in societate atâtu de culta, câ protocolulu conf. va documenta lunei, câ Romanii si-cunosc situatiunea, câ a fostu si va pururea romanu.“ s. a. Nu potiu comparâ cu asta ocaziune cuvintele dlui Hosszu cu faptele dsale. — Atât'a trebuie sê marturisescu câ d'entre activisti dsa a fostu intempinat cu mai multa placere d'in partea membriloru conferintei; era de alta parte trebuie sê spunu si atât'a, câ dupa ce dsa recunosc, câ Romanii si: cunosc situatiunea si lucra asiè cum trebuie sê lucre cunoscandu-si situatiunea, apoi eu unulu nu intielegu cum pote crede dsa câ totu-si pote intrâ in diet'a d'in Pest'a ca romanu?

Sîmleu, 17 martiu 1869.

Eri la 9 ôre ant. mer. s'a inceputu votarea in cerculu electoralu alu Sîmleului intre cele trei partide, cea natiunale (romana), opusetiunale si cea guvernamentale, a decursu neintreruptu pana la 4 ôre dupa média-nôpte in ordine buna, si rezultatulu e: Coroiianu 918 voturi, Kabós 840 br. Bánffy Albert 613, adeca candidatulu natiunale are majoritate numai relativa, prin urmare se va face a dou'a votare intre Coroiianu si Kabós, ce se incepù asta-di de la 9 ôre; lupt'a va fi mai inversiunata ca eri; poporulu nostru e insufletitu; inse adversarii nostri folosescu d'in resputeri mediulôcele loru cele meschine; despre rezultatulu finalu ve voiu insciintia. (Lu cunoscemu. Dorere. Red.)

Dechiaratiune

la Corespundintiele aradane d'in Nr. 22 si 23 ai „Albin'a“, si 25 alu „Federatiunei.“

Aradu, $\frac{2}{14}$ martiu, 1869.

Erâm sê tacu, si sê nu dîcu — celu putieniu in diurnale — neci o vorba la incidentulu corespundintiei de la Aradu, publicate in Nr. 22 alu „Albin'a“; pentru câ socoteam: câ citindu ori cine cu putientica atentiune epistol'a mea publicata acolo, va potè sê afe chiar' in acea epistol'a respunsu destulu de lamuritu la indoielele, cu care corespundintele voiâ a seduce mintea si anim'a celoru mai putieniu priceputi; — dar' dupace ataculu inceputu acolo cu unu felu de crutiare, se renoi cu tôta voementi'a in Nr. 23 alu „Albin'a“, deodata si in Nr. 25. alu „Federatiunei“*); si dupace i placu corespundintelului a involve in tem'a articulu sêu si alte lucruri, despre care publiculu inca nu are informatiuni esacte: d'in respectu câtra onoratu publicu alu nostru, care acum la atâte suspiciunari cu totu dreptulu potè acceptâ dechiaratiune d'in parte-mi, — eca, intre cele mai grele ocupatiuni ofi-

*) Corespundintia d'in „Federatiunea“ e datata d'in 6. martiu, candu epistol'a mea nici erâ data la tipariu, nici potè sci cine-va despre ea, afara de adresatulu. — Vedi, in câte pârti, si cu ce tactica scie lucrâ un'a aceea-si mana!

Subscribulu.

ciõe, ce mi le dau inca si esamenele semestrali, trebuie sê ieu pên'a, pentru a nu lasâ pre onoratu publicu nici macaru pre unu minutu in indoieia sêu chiar' in retacire, fatia cu obiectulu corespundintieloru provocate.

Ar' trebui sê scia autorii corespundintieloru, câ nu e condita cavaleresca, nici nu se lovesce cu caraterulu unui romanu curatu, a pasi in publicu sub masc'a anonimitatii atunci: candu e vorb'a de vre o pesona, si mai alesu candu se trage la indoieia caracterulu si onôrea cui-va. — Acêsta sémene manierei sbiriloru, cari uicideau pre ascunsu; sêu a furiloru, cari tîducu avere, fâra a scl, cine sunt ei. — Corespundintii mei se folosira totu-si de anonimitate in articlii sêi scursi altcum toti d'in un'a aceea-si péna, si respanditi cu scopu: ca publiculu sê vedea atacuri consone d'in mai multe pârti; sê nu aiba indoieia, mai alesu cei creduli, a condemnâ in statariu persón'a atacata, si — ce e mai momentosu: sê deservésca insinuârile loru nefundate ca arma la ocaziunea alegerii, ce va sê se intemple in septeman'a acést'a la Chisneiu.

Câtu pentru orientarea mea: eu — déca nu ar' trebui sê previnu unele presupunerei, ce potu avè locu la publiculu cititoriu, — in casulu acést'a nu asiu avè nici o lipsa de numele corespundintiloru, pentru câ eu i cunosc forte bine. — Ei sunt acei-a, cari au stricatu si strica si asta-di armoni'a si solidaritatea esemplara, in care au traitu, s'au luptatu si au invinsu totu-deun'a romanii d'in comitatulu nostru; — ei au scrumatu si scuma si acumu sub fundamentulu partitei natiunali romane de aici, a le carei-a rezultate de mare importantia, d'entre cei ce cunosc corelatatiunile locali, numai acelu-a nu le vede, care e in orbia sufletésca, sêu care d'in adinsu si-inchide ochii de naintea loru: — ei sunt, cari facu discordi'a intre poporulu nostru celu blandu si necoruptu; — ei saru d'intr'o extremitate intr'alt'a; ei jóca comedie pe stratele Aradului, ambla cu trasura ardelenesca incarcatu cu musicanti si trasa câte de 12 cai cu clopote, agitandu pentru partea stanga; ér' in outare cercu, si chiar' in salonulu comitatensu se ospunu d'in resputeri in interesulu dreptei; ei sunt acei-a, cari striga, urla, sgrabela, musca, stropescu, arunca cu tina, numai ca sê-si ajunga scopulu, care dupa propria loru dechiaratiune nu e altulu, decâtu a sparge, a resturnâ tôte, bune, rele, necugetandu ce-va chiar' nici cu conditiunile de esistintia ale poporulu nostru, si acést'a o facu firescu nu pentru alt'a, decâtu numai pentruca pe ruine sê esceleze d'insii, si sê tréca de regeneratori ai natiunii.

Dar' ca sê nu-mi perdu tempulu, ocupandu-me cu individualitatiile acestoru ómeni, pre cari — sperezu — publiculu mereu mereuasii i va cunósce in tôta nuditatea loru, — trecu la obiectu, si ca sê ieu inceputulu de acolo, de unde intre alte impregiurâri mai alesu s'ar' cadè alu face, premitu: câ candidatur'a mea de deputatu dietalu pentru cerculu Chisneului o privescu nu numai ca rezultatulu unei svatuirii seriöse a intielegintiei romane, carea conduce trebele partitei nôstre natiunali de aici; ci de-odata si ca o onôre personala d'in partea alegatoriloru, carea inse eu nici candu nu o am cautatu, nici candu nu o am venatu, nici au fostu ea vre-odata obiectulu aspirâriloru mele; si déca totu-si o am primitu: acést'a am facutu cu sentiulu unui patriotu, carui-a in viet'i'a constitutiunala nu i este ertatu a refusâ increderea compatriotiloru sei; o am facutu cu sentiulu unui romanu, care in tempii cei grei ai regeneratiunei e detoriu si cu sacarea intereselor sale personali a face tôte pentru unu viitoriu mai demnu de conatunali sei.

La primirea acestei candidaturi mi-am magulitu cu ace'a presupunere — ca sê nu dîcu convingere: câ poporulu romanu d'in comitatulu Aradului, intre care am petrecutu d'in anii primii ai junetiei mele, si cu care dupa starea mea besericésca, si dupa rolulu ce mi s'au datu in actiunile nôstre politice, am venitu mai adese ori in corelatatiuni mai strinse, — cu multu mai bine cunósce pulsulu sangelui meu in tôte trebele publice, era mai alesu in celo specialu natiunali; decâtu ca sê fie de lipsa la intemplantarea candidurei a mi da in publicu tôte convinctiunile mele. — In acêsta convingere am fostu cu atâtu mai vertosu: câ-ci mi se dede onôrea de a voni in numerulu acelor candidati natiunali, de la cari nici publiculu mare, nici cercurile respective nu au cerutu programu, dupa datin'a candidâriloru, ce le vedemu la alte popóre conlocuitorie; ci si fâra ace'a au fostu onorati cu increderea comuna.

Acêstei convingeri, sêu celu putieniu presupuneri am voitu sê dau, si credu câ i am si datu espresiune chiara in epistol'a mea privata, ce o amu adresatu amiculu meu, domnulu Ioan u Suciu, in care acumu romanii rosii d'in Aradu se imprindu cu o maniera si cu unu felu de interesare, ce nu-si afla definitiunea sa in cartea sinceritatii, ci se esplieca numai d'in incordârile forte triste si daunóse, ce le au produsu intre noi, si le nutrescu si asta-di ómenii de cari vorbii mai susu.

Ori care omu nepreocupatu, si ori care redactoru nepartialu, au potutu vedè d'in epistol'a mea; câ aceea s'a scrisu singuru numai d'in respectu câtra alegatorii magiari, cari pretindeau sê scie: ôre eu in drépt'a tragu, sêu in stang'a; si respunsulu meu nici nu l'am potutu adaptâ, decâtu precisu la acêsta intrebare; — dar' nici de cum nu a fostu epistol'a mea menita, a face dechiaratiuni alegatoriloru romani, inaintea caroru-a am tienutu si tienu si asta-di, câ sum de ajunsu cunoscutu si fâra a da vre-unu programu. — Déca totu-si epistol'a mea s'a tiparitu si in testulu originalu romanu: aceea s'au facutu pentru ca sê vedea curatu si confratii mei romani positiunea, ce o amu luat fatia cu alegatorii de alta limba, si sê nu aibe nici o in-

doieia pentru modulu de coatingere, ce l'am urmatu fatia cu acei-a.*)

Déca cine-va ar' acceptâ de la mine, sê punu pe flamur'a mea ca devisa: ur'a si prigonirea fatia cu alte natiunalitati, — i dechiaru: câ eu sub astfelu de flamura nici candu nu voi sta; — pre flamur'a mea voi pune totu-de-un'a principiile europene de la anulu 1848, adeca: libertatea, egalitatea si fratiotatea; era ur'a, prigonirea, turburarea, resturnarea, celu putieniu eu nici candu nu le voiu radica la rangulu, de a fi considerate cu scopu pentru natiunea nôstra, dupa cum vrèu altii. De aci mi se potè esplicâ pasiulu, câ adeca am aflatu a fi ecuitabilu, a nu ignorâ nici pre alegatorii neromani d'in cerculu Chisneului, cu tote câ eu nici candu nu am contatu pre voturile loru, ci m'am radiematu singuru numai pre increderea fratiloru mei romani, de cari me léga originea populara, interesele comune, si tôte simpatiele mele personali.

Déca apoi firulu lucrulu me conduce sê vorbescu si de programu; si déca e vorb'a de programulu unui candidatulu romanu: eu ca unulu, care me semtiu in dreptu de a pretinde, sê fiu consideratu de omu sinceru, — vinu a dà deslucire celoru interesati, si dechiaru aceea, ce amu spus'o si alta-data, câ adeca: pentru mine nu am altu programu specialu, decâtu singuru numai acelu-a, care l'au statoritu partit'a nôstra natiunala d'in comitatulu aradani, si d'in care s'a scursu formal'a primire a proiectulu de lege pentru natiunalitati, ce s'a prezentatu si aperatu la diet'a trecuta d'in partea deputatiloru romani si serbi. — Eu ca membru neclatitu alu acêstei partite, care semtiu forte lips'a de a pastrâ cea mai strinsa solidaritate in tôte actiunile nôstre — eu dîcu, in trebele publice natiunali nu recunosc pentru individualitatea méa alta autoritate, de câtu singura partit'a nôstra natiunala, de aici, in alu carei-a programu si decise nimene nu potè mai bagâ de capulu sêu nici macaru unu paragrafu, fâra a nu rumpe legaturele disciplinare, in care a fostu cu partit'a.

Reflesiunile corespundintelului me inducu si mai putieniu, ci mergu cu respunsulu, pana unde merge dsa cu intrebârile. — O facu inse acést'a nu pentru voi'a dsale; ci d'in respectu câtra publiculu cititoriu, si d'in sentiulu internu alu reputatiunii proprie, spre a carei-a atacare onoratele redactiunii au deschisu foiele sale unoru corespundintie anonime.

E vorb'a de conclusele conferintei natiunali d'in Temisior'a. Cu tôte câ la conchiamarea acêstei conferintie — precum se scie — multu au contribuitu si fractiunea aradana, care pre ori ce cale misca tôte pentru a resturnâ partit'a nôstra natiunale de aici, in care vede obstacle la tendintiele personali a le celoru rosii; eu totu-si dau acêstei conferintie tôta insemnatatea, ce o potè avè nu dupa modulu si proportiunea, in care au fostu reprezentata acolo romanimea: ci dupa importantia directiuniloru, ce s'au aflatu de bune acolo in interesulu nostru natiunali. Candu inse recunosc insemnatatea cea mare a concluseru acêstei conferintie, trebuie sê adaugu: câ eu, ca membrulu unei partite organizate, ce esista acum de ani, si a produsu rezultate, despre care mai susu m'am dechiaratu in generalu, — numai atunci voiu tienè acele decisiuni temisiorene de obligatorie pentru mine, candu partit'a nôstra natiunala d'in Aradu le va primi de a le sale; altcum nu-mi potu inchipui solidaritate, unitate, disciplina si armonia in partita.

Corespondintele, ce sê deo valóre mai mare insinuârilor lui, involve in lucrulu candidaturei si alte de acele, care cu candidatur'a nu au nici o legatura. — Me presenta adeca publiculu ca pre unulu, care dupa marsiavi'a asertelorului asi fi emisariulu ministrului de cultu in tréba scoleloru populari.

Nu dau dreptu nimenui, a me numerâ intre acei-a, cari vedu mîti'a in sacu. Am cautatu sê fiu totu-deun'a sinceru, ma potu dîce, câ de multe ori am fostu prè sinceru fatia cu contrarii mei, cari nu o data au abusatu de confidintia mea. Acést'a mi s'a intemplantu si acum de curendu, anume in 8. a lunei curiate, chiar' in diu'a, d'in care sunt datate corespundintiele, ce facu obiectulu acêstui articlu; atunci adeca me cercetara doi amici, vatavi ai fractiunii rosie, pentru a me luâ la trei parale pentru credeulu meu politicu si pentru candidatur'a de la Chisneiu. Li spusei, ce aveâm a li spune in sensulu acêstei dechiaratiuni, si in urma la o interpelare noua, adausei: câ eu am insarcinare de la episcopulu meu, a cercetâ scólele populari in unele comune ale comitatului aradani, pentru a adunâ unele date statistice, care le core ministrulu de cultu pentru orientare la efectuarea legii de instructiune.

Domniele sale si pên'a loru diurnalistica sucira dechiararea mea, si dederu lucrulu alta fatia, adeca me pusera sub privirea publiculu ca pre unulu, care cu ori ce pretiu, si la ori ce impregiurâri voiescu a fi si a remanè — nu sciu cum vrèu ei — emisariu scolasticu, in categori'a unui organu guvernialu.

Mi vine a pune intrebarea: câ ôre in starea cea agitata de asta-di, trebuie mai grea acusa la o parte mare a publiculu, de câtu aceea, câ cutare sêu cutarele e unu organu alu guvernului? — D'in acêsta parte me ataca corespundintele pre mine; dar' voiescu sê se scia adeverat'a stare a lucrulu, pentru ace'a potescu pre dlu corespundintea a-mi urmâ indretru pana la anulu 1849 sêu mai bine dîcandu, a incepe de acolo, ca sê vedea; câ eu de candu am venitu in oficiu beseri-

*) Vrèu sê se scie: câ epistol'a mea in locu de programu s'au tiparitu mai antâiu numai in traducere magiara, precum indegetâ lips'a; si numai in urma, ca cautela superflua, s'au pusu la tipariu si in testulu originale.

Subscribulu

pesteu, si anume de candu am ocupatu postul de notariu consistorialu in versta abié de 20 de ani, — necurmatu su tóte regimale statului, ca unu subalternu diecesanu pana in diu'a de asta-di am facutu republicile tóte acele servitii, care s'au cerutu de la beserica dupa corelatiunile, ce sustau între acést'a, si între statu. — Am facutu pentru regimul diferite conspecte, informatiuni si estrasuri trebe scolare-beserecesci; am coadunatu diferite date statistice, conscriptiuni si siematisme; cu unu cuventu: am facutu tóte acele, ce s'au cerutu de la beserica pentru orientare ori suprainspectiune d'in partea statului, si pana la unu nimic nu mi au facutu obiectiuni, pentru cá am facutu servitii guvernului de statu, ci am fostu nationalistu bunu.

Acum inse mi-vine o asemene insarcinare noua, si aceea ca sa se trecu in reputatiunea corespundintelui de nationalistu reu. — Éca cum stá lucrulu. — Soimu, cá in antlu acea va sa pasiesca in vietia legea instructiunei publice. Mi-ntrebuindu cultulu, pentru orientare in agendele sale, se vede a lipsa de unele date statistice despre starea actuala a scoleloru nóstre confesiunale; si ca acele se póta fi cátu mai exacte, au recercatu pre ordinariatulu de aici, a me insarciná anume pre mine cu adunarea aceluora. Nu me intereséza a se certé, pentru ce chiaru mie mi-vine acést'a onóre; mi e interesulu a vé se consiinti'a: cá totu-de-un'a am cautatu sé-mi implinescu consiintiósu detorintiele mele dictate de sentiulu ofiicialitáti, si de sentiemiintele nationali, manifestate la tóta ocaziunea.

Adveratu: cá d'in tóte pártile era lasatu pre voi'a mea, a primí séu a refusa misiunea de sub intrebare; eu inse dupa o judecare seriósá m'am resolutu a o primí cu cegetu, de a salvá aceea, ce dupa legea instructiunii se mai póte salvá in interesulu autonomiei nóstre beserecesci pentru care m'am luptatu nu numai la congressulu nostru beserecescu d'in Sabiu, ci si la anchetulu dietalu, ce fu adunatu in treb'a instructiunei publice.

Déca d'in cele premise nu se intielege deplinu, éca o vorbunu respicatu: cá misiunea mea in treb'a scoleloru e o insarcinare timpurala — ca asié sé me esprimu — de asta-di pana mane, séu mai bine dícundu, pana candu voiú poté per- ture vre-o 60 de comune, pentru a cercá in ele starea scóleloru. — Insarcinarea, va se dica: misiunea, emisariatulu séu emisariatulu, séu ori cum i place corespundintelui a o numi, ce am primitu d'in man'a episcopului meu, care inca nu au ínsa, de a se crede despre d'insulu, cá e tradatoriulu in- téselorú nóstre beserecesci-nationali. Eu in corespundintiele mele ca comisiunatu scolaricu me folosescu de firm'a si sigi- lulu consistoriului diecesanu, si in acést'a stare a lucrului nu am dar nici nu cautu sé am vre unu titlu, de a treee ma- nulu numai cu o linia in categori'a unui organu guvernialu, déca numai nu vré cine-va a privi ca atare tóte consistoriele nóstre, dupa servitiele, ce le facu ele statului.

Inciziunile acestu-a inse e binevenitu dlui corespundin- telui a me poté suspiciuná inaintea celu scurti la vede- re, ca pre unu asertivu instrumentu alu guvernului; si ce i mare argumentu la suspiciunare, e: onorariulu, séu mai dreptu dícundu, provisiunea de 200 fl. la luna, carea cifra de corespundintele e asié de bunu, de o radica la 250 fl. si inaintea de osebí 5 fl. diurnu, ce celu putienu in cegetulu lui sé poté reesi mai bine.

Déca dsale corespundintelui i face superare acestu ono- rariu ori provisiune: vinu alu mangaiá cu ace'a, cá precátu meu, acést'a este unic'a intemplare, unde guvernulu statu- alu i insarcinările puse pe umerii cei slabi ai beserecaniloru nóstri, au adausu si unu felu de medilocu, fára de care in impregiurările nóstre de acum, adeca in considerarea dota- tiunei cei precarie si marsiave, ce o are clerulu nostru ince- puandu de la episcopu pana la capelanulu d'in urma, abié ne potomu apucá de vre-o intreprindere folositória beserecei.

De almintre voiú sé scia corespundintele: cá compu- tandu-se caraus'a, adapostulu, traifulu, specele tipariturelu- lu si ajutoriulu scripturisticu, — provisiunea lunaría de 200 fl. de si frumósá in cifre, mi se vede a nu-mi da asecura- re deplina despre o reusire eclatanta in partea financiaria pre- tábulu misiunei, ci aceea usoru poté lasá dupa sine unu de- ficitu, care dupa cum am mai patitu, voiú avé sé-lu depline- scu d'in alu meu propriu; — éra déca totu-si dupa tóte ero- gatiunile mi ar' mai remané ce-va prisosintia: óre sé credu- tu, cá aceea va poté face durere de capu domnului core- spondintulu?

Au poté i-ar' place dlui corespundinte, déca in functi- unea acést'a simpla dar' negresítu importanta, ar' vedé pre al- tulu, care nu cunósce corelatiunile nóstre scolare, séu nu are anima pentru aspirările nostre in partea acést'a? — Cau- tó dca mai afundu in legea instructiunei publice, si va vedé, déca totu-si mai poté fi chiamatu unu individu beserecescu a face servitii cauzei scolare in er'a noua, ce ni se deschide pentru educatiunea publica.

Correspondintele resolutu a me negri ca corbulu, merge si mai de parte, si voiesce a mi trage la indoieia chiaru si sentiulu meu nationalu, pentrucá nu abusezu, luandu in de- sertiu numele celu santu de natiune. — Se scia corespun- dintele cu tóta coteri'a lui: cá eu nu me afiu in lipsa de a in- vetia de la d'insii, sé-mi iubescu natiunea; acést'a iubire, ca unu fiu alu poporului, o am insoptu de la nascere, si o am nu- tritu peste tóta vietia, inca si atunci: candu domniele sale nu erau, séu cari erau, li era rusine a scapá macaru numai unu cuventu in dulcea nóstra limba nationala inaintea al- toru-a.

La evrei nu ératu a se pronuncia cuventulu Ie-

chov'a, fára numai odata in anu; si totu-si cine nu scia; cá acést'a éra eflusulu sentiulu de pietate religiósá cátra acé- sta numire santa. — Nu voiú creá eu aceea, ce esiste; nici nu depinde de la frasele mele ori ale corespundintelui, cá noi romanii sé fimu considerati de natiune. — Eu virtutea na- tionale nu o punu in cuvinte spulberate, in frase gadalitórie, in vórbé multe: ci o punu in curatiuni a animei, in santiuni a cauzei si in fapte reali.

Dati-mi date positive, voi elotii natiunei, prin cari sé- mi poteti denegá aceste d'in urma; éra pentru voi, cari mare parte sunteti inca nisce surcei abje cunoscuti, ve ceru ma- tricula, spre a vedé: de candu sunteti initiati in numerulu nationalistoru mari, si de candu sunteti asié de buni, pre- cum ve aretati in vorbé góle, nejustificate pana acum maca- ru numai cu o fapta, care ar' meritá considerare.

Aceste am avutu ale dechiará la corespundintiele ara- dane, ce le amintii mai susu la intrare; si deocamdata nu afiu a mai adauge alta, de cátu ace'a: cá fatia cu atacurile triviali, ce se indreptara in contr'a-mi de cátra o coteria de ómeni pitici in totu caracterulu lorú, ar' fi o slabitiune fórté mare; daca mi-asii perde macaru pre unu minutu curagiulu si energi'a, de a lucrá si mai de parte la cladirea edificiiulu nostru nationalu, avendu totu-de-un'a inaintea ochiloru: onórea si prosperarea poporului nostru.

Mironu Romanulu.

Adunarea societáti „Transilvani'a.“

PROCESU VERBALE.

Siedinti'a I, Dominea 26 Ianuariu 1869. la una ora dupa amé- dia-di, in localulu societáti de arme etc.

Presiedinti'a d-lui A. Papiu Ilarianu.

(Urmare.)*

5.

Domni mei, in midiloculu vertegiulu pasiuniloru pol- itice, de care e agitata Romani'a de cátu-va timpu, n'ar' fi nici o mirare, déca societatea nóstra inca n'ar' fi remasu ne- atinsa. Dar' cautá sé fimu drepti si sé recunóscemu cá, ori- cátu de deplorabila e violentia limbagiulu unoru diu- riarie, nici unu diuaru onorabilu nu a atins'o pana acum; societatea nóstra e societate de cultura, de bine-face- re; n'are nimic a face cu aceea ce numesce vul- gulu politica. Ea e mai presusu de veri-ce partitu politicu. In societatea nóstra, in adunare si chiar' in comitatu incapu la unu locu barbatii cari sustienu cele mai deosebite opiniuni politice, cá-ci nu aceste opiniuni potú fi vré odata obiectulu desbaterii. Ast'a am díse'o de la inceputu, si o re- petu acum, si ast'a face tari'a si puterea societáti nóstre.

O singura vóce s'a radica in Senatu chiar' asupr'a so- cietáti; dar' ace'a vóce a remasu fára nici unu resunetu, a amutitu la momentu, condannata de tóta lumea. In urma venitú editiunea francesá a Monitorulu Ofiiale a pu- blicá discursulu acelui senatoru intr'o traducere destulu de infidela, traducere dupe care societatea nóstra ar' fi politica si chiar' secreta si cá banii s'ar' intrebuinti'a spre scopuri po- litice. Am gasitu de cuviintia a responde mai antáiu eu insu- mi acestui d. senatoru. Dupa aceea a protestatu comitétulu in tóta form'a. Protestulu s'a publictu in diuarie. De asemenea s'a comunicatu si d-lui Ministru de interne in traducere fran- cesa, cu rogamintea ca sé binevoiesca a ordoná redactiunii sé-lu publice in editiunea francesá a Monitorulu D. Mi- nistru a binevoitu a ni promite acést'a.

Societáti politice sunt permise in Romani'a. Dar' pote- rea, precum am dísu, a societáti nostre stá chiaru intru aceea cá e mai presusu de politic'a efemera a dílei. Scopulu societáti nóstre e cultur'a nationala, e ajutorarea fratiloru nostri in suferintia. Care e Romanulu, fie de veri-ce partitu ar' fi, care ne ar' refusa concursulu séu?!

Societate de cultura si bine-facere, noi nu potemu fi decátu in armonia si in pace cu tóta lumea. De acést'a pace ne bucurámu si in sinulu nostru si afara d'in societate. Rare societáti se bucura ca a nóstra de respectulu si stim'a totu- roru. Vi aducei aminte de just'a indignatiune, ce a coprin- su pe toti aceea voce isolata d'in Senatu si aceea traducere fran- cesa. In siedinti'a d'in 13 decemvre a camerei onor. si elo- cuentulu Deputatu Chitiu se radica cu ace'a remarcabila in- terpelatiune pe care o cunoscemu cu totii, facuta a supr'a calomnielu indreptate contr'a societáti nóstre, (viue aplau- se) D. Ministru, departe de a contestá erorile traducerii, a binevoitu a promite cá in viitoru are sé indignésca, ca asemenea lucru sé nu se mai intemple. Intr'o sie- dinta d'in ianuarie deputatii Codrescu, Chitiu s. a. unulu d'intr'o parte, altulu d'in alt'a a camerei, propusera o subventiune pentru societate, care se si acordá, (viue aplau- se.) Totu atunci onor. D. vice-presiedinte alu Camerei, d. Rosetti, (aplaude), interpela pe d. Ministru de Culte pentru subventiunea ce ne éra acordata prin bugetulu an. tr. si facu a se constata, cá societatea inca nu o primise. In siedinti'a d'in 15 ianuariu totu d. Codrescu lauda, ca si d. Chitiu eu o dí mai nainte, esemplar'a regularitate a administratiunii so- cietáti nóstre si aperi libertatea si independintia ei contr'a a veri-ce amestec guvernamentalu. Comitétulu, domni mei, s'a gasitu detoru. a aduce formale multiamiri acestoru gene- rosi amici ai societáti.

Unu lucru mai insemnu: cartea III si IV s'a publicatu. In acést'a, pe langa alte acte ale societáti, se cuprinde list'a toturoru membriloru societáti pana la 1 iuliu 1868. Ori-cine

*) Vedi nr. tr. 29.

a contribuitu la societate pana la acestu termen, si nu s'ar' vedé trecutu cu sum'a ce a resunsu, e rogatu a reclama.

Astu-felu stámu noi asta-di domni mei; micelc atacuri indreptate a supr'a nóstre se ne incurageze si mai multu a merge inainte pre bun'a cale ce amu apucatu. In cátu tempu scopulu nu-lu vomu perde d'in vedere, in cátu tempu concor- di'a va domni in sinulu nostru, societatea se va bucurá ca pan'acumu de stim'a, respectulu de ajutorulu si spriginulu toturoru, si generatiunea viitória ne va bine-cuventá, (apla- se prelungite).

II.

Dupa acést'a dare de séma, d. presiedinte, conformu art. 24 d'in statute, propune alegerea a trei secretari d'in si- nulu adunárii.

Se alegu si se proclama de secretari ai adunárii dd. Gr. Demetriade, N. B. Drocu, P. G. Cetatienu.

III.

In virtutea art. 19. lit. c) d'in Statute se proclama de membri ai adunárii urmatorii dd.

1. C. Racovitia, d'in Caracu, lei 583 bani 33. 2. B. Golineanu, d'in Craiov'a, lei 296 bani 29. 3. Eliodoru Ver- gati d'in Craiov'a, lei 296 bani 25. 4. Demetriu Capreanu, d'in Craiov'a lei 200. 5. Dna Ecaterin'a Panu, d'in Craiov'a, lei 165 bani 90. 6. Generalu G. Adrianu, d'in Bucuresci, lei 150.

Se dá lectura frumósei scrisori pre langa care d. gene- ralu inaintéza Societáti acést'a suma.

Scrisórea se asculta intre cele mai vine aplause.

7. E. C. Corneti, Craiov'a, lei 142 bani 22. 8. I. Teo- dorianu, Craiov'a, lei 142 bani 22. 9. Ales. Cristofi, Craiov'a, lei 142 bani 22. 10. T. Gigurtu, Craiov'a, lei 142 bani 22. 11. Vasilie Manu, Bucuresci, lei 141 bani 68. 12. Colonelu D. Leca, Iasi, lei 141.

Se dá lectura depesiei telegrafice, prin care d. Colonelu Leca inaintéza acést'a suma dlui Presiedinte alu societáti, in urmatorii termeni: „Vediendu cele relatate de dvóstra in diuarulu „Romanulu“ si in care sferstii cu frása: nu toti generalii Romani voru scóte sabi'a a supr'a societáti nóstre, me grabescu a vi anuncia cá prin posta v'amu tramisu doui- spre-diece galbeni pentru a poté fi si eu membru.“ (viue aplause.)

13. St. Sichelú, Iasi lei 141.

Se dá lectura telegrami dlui Sichelú cátra presiedin- tele societáti, in urmatorii termeni: „Inscieti-me, ve rogu cu 12 galbeni ca membru alu societáti, ce presidati! acést'a pentru a avé si eu o mica particeia intru acést'a opera de bi- ne-facere natiunala si ca protestare in contr'a reuvoitoriloru cutezatori, cari au ajunsu a nu respectá nici simtiemiintele generóse.“

14. Printiulu A. Constant. Moruzi, Svoresci lei noi 141. 15. N. Socolescu, Craiov'a, lei noi 140. 16. Elie Popescu Craiov'a lei noi 140. 17. G. Carceanu, Craiov'a, lei noi 140. 18. I. Georgescu, Craiov'a, lei noi 140. 19. M. Zavaru, Craio- v'a, lei noi 140. 20. G. D. Amanu, Craiov'a, lei noi 140. 21. Iordache Balacescu, Craiov'a, lei noi 140. 22. Amza Proto- popescu, Craiov'a, lei noi 140. 23. I. Virvorenú, Craiov'a, lei noi 177 bani 75. 24. Printiulu G. A. Sutiú, Hantesci, lei noi 117 bani 50. remane detoru dupa statute lei noii 23, bani 50.

(Va urmá.)

Romani'a.

Avisu.

Unele d'in oficiurile telegrafice-postale, com- unica directiunii cá serviciulu postei austriace au inceputu a refusa de pre acuma primirea scrisoriloru pentru strainetate.

Conventiunea postalá inchiata cu Austri'a sé pune in aplicatiune la 19 martiu viitoru (s. v.) séu 1 aprilé (s. n.) dupa intielegerea urmata intre ambe- le guvernáménte.

Prin urmare numai de la ace'a dí serviciulu postei Romane va poté satisfacé cererile publiculu intr'unu modu regulatu. Cu tóte aceste-a s'au datu ordine a se facilitá pre cátu e posibilé relatiunile pu- bliculu cu straintetatea de cátra oficiurile Romane.

In ceea ce se atinge inse de abonaménte la jurna- lele straine, sé efectua cu inceperea de la $\frac{3}{15}$ martiu de cátra tóte oficiurile telegrafu-postale d'in tíera, cari posedu dejá formularile si tóte instructiunile ne- cesarie.

Directore generale Cociu.

No. 2295.

1869 martiu 11.

Varietáti.

* (Deputatii romani) alesi pana adi (20. m.) sunt: (in comitatulu Aradului) Antonu Mocioni in cerc. Sîriei, Sigismundu Popovicu in cerc. Buteniloru, Lazaru Jonescu in cerc. Radnei, Mi- ronu Romanulu in cerc. Chisíneulu; — (in comita- tulu Carasiulu) Vincentiu Babesiu in cerc. Sas- chei, Aureliu Maniu in cerc. Fagetulu, Georgiu Jo- anovicu (secret.) in cerc. Bogsiei rom., Aloisii Vladu in cerc. Zorlentiulu; — (in comitatulu Bi- hariei) Demitru Jonescu in cerc. Beiusiulu, Ale- sandru Romanu in cerculu Ceic'a: 10 insi.

* In cetatea Timisióra alegerea érá sé se in- temple in 18 l. c. inse intrevenindu nescari incidintí machiavelistici alegerea s'a amanatu. — In cerculu

Ciacovei machinările contrariloru nostri facura deputatu d'in sermanulu renegatu Ivacicovicu.

*(Ni se scrie.) La noi in cerculu Tasnadului romanii au candidat pe Ionu Cucu, er' deachistii pe Georgiu Berceczki, care cortesiesce in tote partile cu beutura si bani, satelittii lui ambla d'in satu in satu cu banda si standarde, in Cigu au scosu vinu in doua carcime; dar' ce se vedi? in locu d'a se aduna omeni cu dreptu de alegere, au mersu serantocii si o multime de prunci, servitori etc. si pe acesti-a ia saturatu cum se cade, fia-i pomana dlui B., acest'a se face prin tote satele; apoi botosii dlui B. se pregatescu, tienu conferintie preste conferintie, totu intre pocale cu beutura, jocuri etc. pe bistii romani i ducu la conscriere cu d'atari'a, ca se bea si se mance; ore de unde sposesce acestu dnu atatu-a amaru de banu? dora fondulu secretu i sta la desputetiune? Stangacii si-au candidat pe Laszlo Imre, fostu deputatu in 1867/8. Prospectele de pana acum ni dau speranti'a ca vomu reesi; inse cine scie, ca-ce blastemati'a contrariloru nostri a aflatu totu de un'a mediuloce pentru a ne insiela si a ni strica.

(Declaratiune.) Subscriisii studenti ai gimnasiului sup. romanu de Beiusiu condusi de sentiulu umanitatii si in interesulu adevorului dechiaramu, cumca corespundinti'a d'in Beiusiu publicata in numerulu 8-le alu „Familiei“ intre nou-tati in care se dice, ca d. Diriginte gimnasiale a pedepsitu pre toti tenerii scolari, cari au luat parte la conductulu de facie, datu in onorea domnului Ales. Romanu, este calumnia reutatiosa,) respinsa de noi cu tota poterea aventului, cu atatu mai vertosu, ca-ce autorulu mai susnumitei corespundintie prin respandit'a mintiuna — de smenta neci vorba — nu numai compromite in publicu pre D. Diriginte gimnasiale, ci de odata d'in defectulu logiceii sanetosce detrage nu putienu si d'in onorea si respectulu, cu care suntemu catra person'a D-lui Ales. Romanu. — Datu in Beiusiu 11 Mart. 1869. (Urméza 12 semnatura ascult. d'in clas. VIII).

*(Invetiatori premiandi.) Consistoriulu diecesanu romanu alu Caransabesiuului esmise una publicatiune in 6 fauru a. c. su nr. 36. insciintiandu, ca ministeriulu r. de cultu si instructiunea publica in 19 oct. a tr. su nr. 934 a oferitu la 5 invet. d'in dieces'a susnumita premie de cate 50 fl., precandu consist. au fostu propusu 14 insi. Liberalitatea dlui ministru nu ne multumesce neci decatu; ca-ce daca in cele 8 diecese romane se voru premia numai 40 invet., pre candu premiele

*) Noi n'am crediutu-o d'in capulu locului. Red.

sunt destinate la mii de insi, unde e dreptatea, egalitatea, fratiataea? Cei 5 prem. sunt: Demitru Ratiuanu d'in Ciudanov'a, Iosifu Olariu d'in Domanu, Danilu Petri d'in Bogi'a rom. (tract. protopr. Oravitiei); Sav'a Draganu d'in Cavarau (tract. protopr. Caransabesiuului); Ionu Tion'a d'in Gladu (tract. protopr. Fagetului.)

*(Pana sambata (20. m.) s'au alesu 241, deachisti 136, tisaisti 105.

*(Multimta publica.) Suscristulu si-tiene de detorintia a esprime profunda multimemta publica fostulu inspectoru metropolitanu su nemoritiulu Siolutiu Dlu Georgiu Popa pentru ajutoriulu de 10 fl. v. a., cu cari a avutu bunetatea d'a mi mai usiura sarcin'a lipseloru; asemenea dlui protop. Simione Tancu pentru ajutoriulu de 4 fl. v. a. — Vien'a 1/18 martiu, 1869. Artemiu P. Alexi ascult. de filosof.

*(„Romani'a“), societatea literara a Junimii romane d'in Vien'a, dupa cum ni se scrie, infloresce; in tota siedinti'a semilunaria se tienu disertatiuni si declamatiuni; fondulu societatii prin starumiti'a neobositulu seu protectoru si zelosulu romanu G. Popovicu a crescutu la 2000 si preste 300 franci.!

Sciri electrice.

Vien'a, 18. martiu. In siedinti'a de adi a casei de susu s'a primitu fara neci una desbatere legea financiara pentru an. 1869 asiè pre cum s'a compusu in camer'a reprezentiloru.

Berolinu, 18. martiu. „Kreuz-Zeitung“ dice, ca consululu de pana acuma alu confederatiunii de nordu acreditatu la Constantinopole, dlu Brassier Saint-Simon, se va denumi de consulu la Florenti'a.

Vien'a, 19 martiu. Foi'a oficiala de adi publica legile sanctionate relative la introducerea juriulu pentru delictu de pressa, si la formarea listeloru de jurati.

Madridu, 18. martiu. Ministriulu de interne comunica cortesulu, ca insurgentii fure batuti in Xeres, si ca cu ocaziunea ace'a s'a intemplatu una mare versare de sange, devenindu 600 de insurgenti prisioneri. In cele-l-alte provincie linisce.

Vien'a, 19. martiu. „Presse“ dice, ca Russi'a a intrevenitu in cestiunea capitulara intre Turci'a si

si Greci'a. — Consiliulu comunalu a intentatu diu riuulu „Debatte“ unu procesu in cauza de onore.

Triestu, 19. martiu. Imperatulu a sositu a intre salve de tunuri, intre sunetele campaneloru si tre strigarile entusiastice ale multimii. Primariulu c tati saluta pre imperatu dandu spresiune simtiemteloru de fidelitate cetatii Triestu. Elu d'ise ca Triestu privesce totu de una cu incredere la cas'a alburgica. Imperatulu a respunsu in limb'a italianu d'icundu, ca primesce cu indestulire asigurariile de fidelitate, si ca este incredintiatu despre simtiemtele patriotice ale cetatii Triestu. Imperatulu se bucura de progresarea evidenta a Triestulu. In data dupa ce descinse in apartamentele sale, imperatulu pre intendantele regelui Italiei, Dellarocca, ca in numele regelui Italiei i descoperi felicitariile acelu.

Pol'a, 18. martiu. 10 ore ser'a. Imperatulu cercetatu adi demanetia la 8 ore escadr'a ces. regnabile scolei de navigatiune si lasa a se face exercitiuni. Apoi imbarca pre naea „Vomatoriulu de focu La Scoglio st. Pietro maiest. sa debarca pre uscatu si cerceta baracele numite „Max“ si „Maria Luis'a“ si arsenalulu, dupa acea imbarca pre iachtulu „Greif“ ducundu-se la Fasan'a. La 6 ore se arangia unu prandiu militar. Ospetii invitati sunt oficierii d'in statulu majoru alu regimentulu primu de corona Rudolfulu nrlu 19, comandantii si referenti marinei, ai corpului arcitectiloru de pre insul'a mita Oliva, si comandantele citadelei Brioni. Vaporulu de resbelu „Allnoch“ aduce ospetii la Fasanu si inderetru. In data dupa prandiu, cam pre la 8 ore ser'a, maiest. sa se va re'ntorce la Triestu.

Respunsuri: D. St. P. in Sibielu: S'au facutu. On. Red. „M. Polgar“: N'amu vediutu neci unu nru de dvostra. — Red.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: ALESANDRU ROMANU.

Comunicatiunile pre Calile ferate.

Table with train schedules for routes: Pre Lini'a Statului, Cu Trasura accelerata, Segedinu-Pest'a, Vien'a-Baziasiu, Baziasiu-Vien'a, Calea fer. de Nordu ung., Pest'a-S.-Tarjan, S.-Tarjan-Pest'a, Calea fer. de Sudu (amedia-di), Bud'a-Triestu, Triestu-Bud'a, Bud'a-Albaregale-Vien'a, Vien'a-Albaregale-Bud'a.

Table with train schedules for routes: Alba-Regia, Bud'a, Calea fer. spre Tis'a, Vien'a-Pest'a-Casiovi'a, Vien'a-Pest'a-Aradu, Vien'a-Pest'a-Oradea-Mare, Casiovi'a-Pest'a-Vien'a, Aradu-Pest'a-Vien'a, Oradea-Mare-Pest'a-Vien'a, Mohaciu-Barciu.

Table with train schedules for routes: Barciu-Mohaciu, Prim'a Cale ferate transilvana, Aradu-Alba-Iulia (Belgradu.), Alb'a-Iuli'a-Aradu, Navigatiunea (Plutirea), Cu vaporele societatii Danubiane imp. reg. priv. Va, Soseira vaporeloru in Pest'a.